

Kuntalaisaloite Varasjoen ennallistamisesta

Kaupunginhallitus 03.01.2025 § 8
675/00.02.00.04/2024

Valmistelija

Kaupunginjohtaja

Kuntalaisaloite 12.11.2024:

"Lieksan kulttuuriperinnöntuki ry esittää Varasjoen ennallistamista, kulttuuri- ja luontoarvojen palauttamista lähemmäksi historiallista tilaa. Yhdistys on saanut asiasta yhteydenottoja myös useilta kansalaisilta, jotka ovat toivoneet asian viemistä eteenpäin.

Lieksan kulttuuriperinnön tuki ry näkee mahdolliseksi ennallistaa Varasjoki kantatie 73:n ja sillan uusimistyön yhteydessä huomioiden arkeologiset, kulttuuriset ja luonnontieteelliset vaatimukset.

Varasjoki on kuva-aineistosta päätellen edellisen vuosisadan alussa ollut Pieliseen laskevalta osalta luonnontilainen, osittain peltojen ympäröimä ja Lieksanjoesta erkaantuessaan rakennettu, "kanavamainen" ja varustettu yhdyssillalla. Tila, joka tällä hetkellä joen varsilla vallitsee, edellyttää kanavamaista rakennetta siltoineen, puistoineen ja jalankulkuteineen. Näin Lieksan historian kannalta keskeinen vanhan Brahean alue muodostuu uudelleen saareksi.

Kantatien sillan uudistuksen yhteydessä on arkeologisesti merkittäväksi merkitty Varasjoen ylittävä, rakennettava alue. Varasjoen ennallistaminen laajentaisi arkeologisesti merkittävän alueen koko joen pituudelle.

Nyt virtaamattomassa joessa elää viitasammakko, joka tällä hetkellä ei luokitella uhanalaiseksi. On kuitenkin – mikäli mahdollista – syytä selvittää, elikö viitasammakko joessa ennen sen sulkemista vai onko se tulokaslaji ja miten se tulee huomioida ennallistamista toteutettaessa.

Lieksalainen matkailu on levännyt paljolti Kolin ja Ruunaan harteilla, keskustajaama ei ole ollut mielenkiinnon kohde. Historia ja historialliset rakenteet on koettu "hivityksinä", rakennettu perinne on saanut väistyä. Pielisen museota kohennetaan ja aseman seutu rakentuu historiaa kunnioittaen. Aloitteellamme toivomme, että Lieksanjoki ympäristöineen, siltoineen ja rakennuksineen saa sijansa lieksalaisessa kehitystyössä, mahdollisuuksien uudelleen arvioinnissa."

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää pyytää asiasta lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalta.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pyytää asiasta lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalta.

Lisätietoja

Kaupunginjohtaja Pirre Seppänen, 040 1044 001, sähköposti pirre.seppanen@lieksa.fi